

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-208-04

Druk nr 3698
Warszawa, 19 stycznia 2005 r.

Pan
Włodzimierz Cimoszewicz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

wz. Wiceprezes Rady Ministrów

(-) Jerzy Hausner

U S T A W A

z dnia 2005 r.

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wysługa emerytalna – okresy służby wojskowej w Wojsku Polskim i im równorzędne, łącznie z okresami, o których mowa w art. 14 i 16;”

b) po pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 w brzmieniu:

„14) dom emeryta wojskowego – placówkę całodobową dla osób uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego oraz członków ich rodzin, prowadzoną przez Ministra Obrony Narodowej, świadczącą usługi bytowe i opiekuńcze na poziomie obowiązującego standardu określonego dla domów pomocy społecznej.”;

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne żołnierzowi zawodowemu w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 oraz art. 32b.

2. Jeżeli w okresie między zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej żołnierza zawodowego a ustaleniem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej przypadały waloryzacje emerytur i rent inwalidzkich, przy ustalaniu podstawy wymiaru tych świadczeń uwzględnia się wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w tym okresie.
3. Podstawę wymiaru emerytury lub renty dla żołnierzy zawodowych przeniesionych w stan nieczynny lub skierowanych do służby za granicą stanowi uposażenie należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym lub przed skierowaniem do służby za granicą, według stawek obowiązujących w dniu zwolnienia z zawodowej służby wojskowej.”;

3) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.”;

4) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. Emerytura wojskowa przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, który w dniu zwolnienia z tej służby posiada 15 lat służby wojskowej w Wojsku Polskim, z wyjątkiem żołnierza, który ma ustalone prawo do emerytury określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczonej z uwzględnieniem okresów służby wojskowej w Wojsku Polskim i okresów równorzędnych z tą służbą.”;

5) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Wojskowe komisje lekarskie orzekają o:

- 1) inwalidztwie żołnierzy zawodowych, żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, emerytów i rencistów wojskowych, związku albo braku związku inwalidztwa z czynną służbą wojskową oraz o związku albo braku związku chorób i ułomności oraz śmierci z czynną służbą wojskową;
  - 2) niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji żołnierzy zawodowych, żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, emerytów i rencistów wojskowych, na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
  - 3) zdolności do czynnej służby wojskowej żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, emerytów i rencistów wojskowych.
2. Wojskowe komisje lekarskie orzekają o inwalidztwie żołnierzy zawodowych, żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, emerytów i rencistów wojskowych na podstawie wiedzy medycznej, biorąc pod uwagę rokowania odzyskania zdolności do czynnej służby wojskowej.
  3. Żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, emerytów i rencistów wojskowych kierują do wojskowych komisji lekarskich z urzędu albo na ich wniosek wojskowe organy emerytalne.
  4. Od orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej przysługuje zainteresowanemu odwołanie do wojskowej komisji lekarskiej wyższego szczebla, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.”;
- 6) po art. 21 dodaje się art. 21a i 21b w brzmieniu:

- „Art. 21a. 1. Wojskowa komisja lekarska przeprowadza pierwsze badanie kontrolne inwalidy po upływie 3 lat od wydania orzeczenia o inwalidztwie, a następne badania kontrolne – nie rzadziej niż co 5 lat w terminie wskazanym przez wojskową komisję lekarską.
2. Wojskowa komisja lekarska może wyznaczyć termin badania kontrolnego przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli zachodzi przypuszczenie, że ustalona w orzeczeniu grupa inwalidztwa może ulec zmianie.
  3. Wojskowa komisja lekarska może orzec, że badanie kontrolne jest zbędne, jeżeli przebieg choroby powodującej inwalidztwo wskazuje, że zmiana ustalonej grupy inwalidztwa nie nastąpi w ogóle.
  4. Nie przeprowadza się badań kontrolnych inwalidów po ukończeniu przez kobiety 55 lat życia, przez mężczyzn 60 lat życia lub gdy inwalidztwo trwa nieprzerwanie dłużej niż 10 lat.
  5. Od orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej wydanego w trybie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zainteresowanemu odwołanie do wojskowej komisji lekarskiej wyższego szczebla, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.
- Art. 21b. 1. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw zabezpieczenia społecznego i zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) właściwość i tryb postępowania wojskowych komisji lekarskich w sprawach, o których mowa w art. 21 ust. 1 i 4 oraz art. 21a ust. 1 i 5;

- 2) tryb kierowania do wojskowych komisji lekarskich żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, emerytów i rencistów wojskowych;
- 3) szczegółowe warunki orzekania w sprawach, o których mowa w art. 21 ust. 1 i 4 oraz art. 21a ust. 1 i 5;
- 4) właściwość organów i tryb uchylania orzeczeń w ramach nadzoru.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, należy w szczególności uwzględnić niezbędną dokumentację medyczną i inne dokumenty mogące stanowić podstawę orzeczenia, niezbędne elementy orzeczeń i wzory orzeczeń, możliwość składania sprzeciwów przez członków wojskowych komisji lekarskich, a także zatwierdzania orzeczeń przez wojskowe komisje lekarskie wyższego szczebla.”;

7) w art. 27:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. Osobom pobierającym emeryturę wojskową, wojskową rentę inwalidzką lub wojskową rentę rodzinną przysługuje prawo do świadczeń socjalnych.
2. Tworzy się fundusz socjalny z corocznego odpisu w wysokości 0,5% rocznych środków planowanych na emerytury i renty, z przeznaczeniem na finansowanie świadczeń socjalnych. Środki funduszu niewykorzystane w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny. Środki funduszu gromadzi się na odrębnym rachunku bankowym. Minister Obrony Narodowej, w drodze decyzji, może przenosić środki między wojskowymi organami emerytalnymi.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

- „4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje świadczeń funduszu socjalnego, szczególne zasady, kryterium dochodu uprawniającego do korzystania z funduszu socjalnego, tryb i warunki przyznawania świadczeń socjalnych, dokumenty stanowiące podstawę do przyznania świadczenia oraz sposób przekazywania przyznanych świadczeń osobom pobierającym wojskowe zaopatrzenie emerytalne, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego postępowania wojskowych organów emerytalnych oraz gospodarne wykorzystanie posiadanych środków, mając na względzie przede wszystkim osoby najbardziej potrzebujące;
- 2) zasady gospodarowania, okoliczności uzasadniające przekazanie między wojskowymi organami emerytalnymi środków funduszu socjalnego oraz wskazanie trybu i formy podejmowania decyzji o przekazywaniu tych środków, z uwzględnieniem racjonalnego wykorzystania środków funduszu przez wojskowe organy emerytalne.”;

8) art. 29 i 30 otrzymują brzmienie:

- „Art. 29. 1. Osoby uprawnione do wojskowego zaopatrzenia emerytalnego oraz członkowie ich rodzin mają prawo do umieszczenia w domu emeryta wojskowego i odpłatnego w nim przebywania.
2. Do domu emeryta wojskowego nie przyjmuje się osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających lub innych podobnie działających środków.
3. Warunkiem przyjęcia do domu emeryta wojskowego jest przekazanie do Wojskowej Agencji Mieszkaniowej opróżnionego, dotychczas zajmowanego lokalu mieszkalnego, nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od dnia przyjęcia do domu emeryta wojskowego.

4. Miesięczna opłata za pobyt w domu emeryta wojskowego wynosi 400% najniższej emerytury, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.
5. Osoba, która przekazała zajmowany lokal Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, oraz zamieszkujący z nią członkowie rodziny wnoszą miesięczną opłatę za każdą z tych osób w wysokości 250% najniższej emerytury.
6. Opłata za pobyt w domu emeryta wojskowego osoby, o której mowa w ust. 5, nie może być wyższa niż 60% miesięcznego dochodu osiąganego przez tę osobę, a w przypadku zamieszkiwania w domu emeryta wojskowego z rodziną, łączna opłata nie może przekroczyć 70% wspólnego miesięcznego dochodu tej rodziny.
7. Za dochód, o którym mowa w ust. 6, uważa się kwotę należnego świadczenia emerytalnego, wraz z uzyskiwanym wynagrodzeniem lub innym dochodem wpływającym na ograniczenie lub zawieszenie tego świadczenia, po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.
8. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyjmowania do domu emeryta wojskowego, tryb rozpatrywania odwołań oraz zakres świadczonych przez ten dom usług, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb osób samotnych w podeszłym wieku oraz zapewnieniem szerokiego wachlarzu usług w zakresie opieki.

Art. 30. Uprawnienie przewidziane w art. 29 ust. 1 przysługuje również osobom pobierającym emeryturę lub rentę na podstawie innych przepisów, jeżeli ustalono im prawo do emerytury lub renty przewidzianej w niniejszej ustawie.”;

9) art. 32 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 32. 1. Prawo do świadczeń pieniężnych z tytułu zaopatrzenia emerytalnego lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej albo z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w tej sprawie zostaną przedstawione istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne albo ujawnione nowe dowody, istniejące w dniu wydania decyzji, nie znane organowi, a mające wpływ na prawo do świadczeń albo ich wysokość.
2. Decyzje ostateczne, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu, mogą być z urzędu przez wojskowy organ emerytalny zmienione, uchylone lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.
3. W sprawach zakończonych prawomocnym wyrokiem sądu, wojskowy organ emerytalny lub osoba uprawniona do zaopatrzenia emerytalnego mogą wystąpić do właściwego sądu z wnioskiem o wznowienie postępowania na zasadach określonych w Kodeksie postępowania cywilnego.
4. Jeżeli przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego przewidują wydanie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, wojskowy organ emerytalny w tych przypadkach wydaje decyzję.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 i Nr 213, poz. 1802 oraz z 2003 r. Nr 228, poz. 2256) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 62b:
  - a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
  - b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

- „2. Uposażenie prokuratorów w stanie spoczynku wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury i uposażenie rodzinne członków ich rodzin ustala Naczelny Prokurator Wojskowy, a wypłaca wojskowy organ emerytalny.
3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb ustalania i wypłacania uposażeń oraz uposażeń rodzinnych, o których mowa w ust. 2, mając na względzie w szczególności konieczność zapewnienia osobom uprawnionym ciągłości źródeł utrzymania oraz udogodnień w odbiorze uposażeń i uposażeń rodzinnych.”;

2) art. 62c otrzymuje brzmienie:

„Art. 62c. W razie utraty uprawnień do stanu spoczynku i uposażenia w przypadkach, o których mowa w art. 104 § 5 ustawy powołanej w art. 62a ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 62 ust. 1i i 1j oraz przepisy wydane na podstawie art. 62b ust. 1, a w odniesieniu do prokuratorów w stanie spoczynku jednostek organizacyjnych prokuratury przepisy ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954 oraz z 2005 r. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych orzekające w sprawach kandydatów do służby oraz funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej oraz komisje lekarskie podległe Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefowi Agencji Wywiadu orzekają także o:

1) inwalidztwie funkcjonariuszy, emerytów i rencistów policyjnych, związku albo braku związku inwalidztwa ze służbą oraz o związku albo braku związku śmierci ze służbą;

2) niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji funkcjonariuszy, emerytów i rencistów policyjnych na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

3) zdolności do służby emerytów i rencistów policyjnych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. O inwalidztwie funkcjonariuszy, emerytów i rencistów policyjnych komisje lekarskie orzekają na podstawie wiedzy medycznej, biorąc pod uwagę rokowania odzyskania zdolności do służby.

1b. Funkcjonariuszy zwolnionych ze służby ubiegających się o rentę inwalidzką na ich wniosek oraz emerytów i rencistów policyjnych z urzędu lub na ich wniosek kieruje do komisji lekarskiej organ emerytalny;”;

2) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Komisje lekarskie, o których mowa w art. 21, przeprowadzają badania kontrolne inwalidów i wyznaczają terminy tych badań, kierując się

przewidywanym przebiegiem chorób powodujących inwalidztwo.

2. Nie przeprowadza się badań kontrolnych inwalidów po ukończeniu przez kobiety 55 lat życia, przez mężczyzn 60 lat życia lub gdy inwalidztwo trwa nieprzerwanie dłużej niż 10 lat.”.

Art. 4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 21 ust. 4, art. 27 ust. 4 i art. 29 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21b ust. 1, art. 27 ust. 4 i art. 29 ust. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze i ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

UZASADNIENIE

Proponowane zmiany w wojskowej ustawie emerytalnej i innych ustawach mają na celu wprowadzenie niezbędnych zmian wynikłych w trakcie obowiązywania przepisów ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, zwanej dalej „wojskową ustawą emerytalną”.

Przedstawiona propozycja zastąpienia w art. 3 w ust. 1 w pkt 7 i w art. 12 wyrazów „okresów służby wojskowej w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” wyrazami „okresów służby w Wojsku Polskim” usunie możliwe wątpliwości interpretacyjne odnośnie do tych pojęć. „Wojsko Polskie” jest bowiem pojęciem szerszym i obejmuje również służbę w jednostkach organizacyjnych poza resortem obrony narodowej. W dotychczasowym brzmieniu przepis ten mógłby stanowić podstawę do odmowy zaliczenia do okresu pełnienia zawodowej służby wojskowej okresu pozostawania w służbie np. w Wojskowej Agencji Mieszkaniowej lub innej instytucji poza resortem obrony narodowej. Dlatego też jest konieczne ujednoczenie występujących w ustawie pojęć.

W art. 3 w ust. 1 dodano pkt 14, w którym zdefiniowano pojęcie domu emeryta wojskowego – określając jego status prawny.

Uściślenia wymaga również art. 5 wojskowej ustawy emerytalnej. Zawarta w nim zasada, że podstawę wymiaru emerytury lub renty stanowi uposażenie na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, w niektórych sytuacjach budzi wątpliwości. Pojawiają się one szczególnie w przypadku, gdy wojskowe organy emerytalne ustalają uprawnienia do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej zwolnionym żołnierzom, którzy w okresie przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej długo pozostawali w dyspozycji lub rezerwie kadrowej. Biorąc pod uwagę, że w okresie pozostawania bez przydziału służbowego może dojść do zmiany wysokości otrzymywanego uposażenia, rodzą się w tym względzie wątpliwości. Ponieważ w doktrynie i orzecznictwie sądowym ukształtował się pogląd, że uposażeniem należnym na ostatnio zajmowanym stanowisku jest tylko uposażenie wypłacone w ostatnim miesiącu służby, zatem wprowadzona zmiana przyczyni się do rozwiązania tej kwestii i uniknięcia spraw sądowych z tego tytułu.

Nowelizacja art. 21 wojskowej ustawy emerytalnej jest podyktowana koniecznością wprowadzenia przepisów stanowiących o właściwości i trybie postępowania wojskowych komisji lekarskich we wspomnianych sprawach.

Jednocześnie przedstawiono odnośnie do komisji lekarskich propozycje odpowiednich zmian w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Kolejna zmiana odnosi się do zagadnień dotyczących korzystania przez świadczeniobiorców wojskowych ze świadczeń z funduszu socjalnego.

Aktualne unormowania zawarte w art. 27 wojskowej ustawy emerytalnej przewidują, że do korzystania z funduszu socjalnego, poza emerytami, rencistami wojskowymi oraz osobami uprawnionymi do wojskowej renty rodzinnej, uprawnieni są również członkowie ich rodzin. Zapis ten jest nieprecyzyjny, bowiem o przedmiotowe świadczenia może występować nie tylko emeryt czy rencista, ale także członek jego rodziny.

W świetle dotychczasowych przepisów z funduszu socjalnego mogą korzystać osoby posiadające prawo do wojskowej emerytury, renty inwalidzkiej i renty rodzinnej. Dotyczy to również osób, których wypłata świadczenia została zawieszona, bowiem pobierają korzystniejszą emeryturę bądź rentę na podstawie innych przepisów (np. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwie Sprawiedliwości). Ponieważ świadczenia z funduszu socjalnego są finansowane ze środków planowanych na emerytury i renty wypłacanych przez wojskowy organ emerytalny, dlatego też proponowana nowelizacja eliminuje osoby, które pobierają świadczenia w innych organach i instytucjach emerytalnych. Natomiast osoby te będą w dalszym ciągu posiadały prawo do pobytu w domu emeryta wojskowego.

Istotną zmianę stanowi możliwość przekazywania w szczególnych przypadkach, za zgodą Ministra Obrony Narodowej, środków między wojskowymi organami emerytalnymi.

Proponowana nowelizacja usunie mankamenty w dotychczasowym gospodarowaniu funduszem socjalnym i umożliwi, w sytuacjach koniecznych, przekazywanie części

środków finansowych między organami emerytalnymi, bowiem aktualnie niektóre wojskowe biura emerytalne nie wykorzystują w pełni posiadanych środków, a inne mają niedobór. Sytuacja ta jest spowodowana różnym stopniem zamożności emerytów i rencistów. Niedobór wynika także ze zróżnicowanej wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, co ściśle wiąże się z wysokością naliczanego przez wojskowe biura emerytalne funduszu socjalnego na dany rok. Ponadto obserwuje się między innymi wzrastające ubóstwo wojskowych rodzin emeryckich, zwiększone wydatki na leki i usługi służby zdrowia. Zatem proponowane rozwiązanie przekazywania środków finansowych w obrębie wojskowych biur emerytalnych pozwoli na częściowe złagodzenie dotkliwych zjawisk społecznych występujących w środowisku emerytów i rencistów wojskowych oraz wpłynie na racjonalne wykorzystywanie funduszu socjalnego.

Proponuje się również zmienić treść art. 32 wojskowej ustawy emerytalnej, przewidującego możliwość wznowienia postępowania w sprawach dotyczących zaopatrzenia emerytalno-rentowego. Zmiana ta jest spowodowana chęcią zbliżenia kształtu tej instytucji do tej przewidzianej w przepisach powszechnych, tj. w art. 83a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.).

Nowelizacja treści art. 62b ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze polega na:

- 1) oznaczeniu dotychczasowej treści art. 62b jako ust. 1;
- 2) wskazaniu w ust. 2 organów właściwych do ustalania i wypłacania uposażeń prokuratorów w stanie spoczynku wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury i uposażeń rodzinnych członków ich rodzin, którymi będą odpowiednio Naczelny Prokurator Wojskowy i wojskowe organy emerytalne;
- 3) upoważnieniu w ust. 3 Ministra Obrony Narodowej do wydania, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, rozporządzenia określającego szczegółowe zasady i tryb ustalania i wypłacania uposażeń rodzinnych prokuratorom w stanie spoczynku wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz członkom ich rodzin.

W chwili obecnej wymienione powyżej świadczenia nie mogą być skutecznie zrealizowane z powodu przeszkody formalnoprawnej polegającej na braku wyraźnego wskazania (zarówno w ustawie o prokuraturze, jak i w przepisach wykonawczych) właściwego organu finansowego uprawnionego do jego realizacji.

Zauważyć bowiem należy, że wydane na podstawie art. 62b ustawy o prokuraturze rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 1997 r. w sprawie szczegółowego trybu ustalania i wypłacania uposażeń i uposażeń rodzinnych sędziom i prokuratorom w stanie spoczynku oraz członkom ich rodzin (Dz. U. Nr 130, poz. 869) – w odniesieniu do prokuratorów wojskowych w stanie spoczynku – nie znajduje pełnego zastosowania. Przedmiotowego uposażenia nie może wypłacić żaden wojskowy organ emerytalny, gdyż nie przewiduje takiego rozwiązania cytowane powyżej rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Racjonalnym działaniem byłoby więc przyjęcie zaproponowanego powyżej przepisu. W szczególności wypłatą świadczeń zajęłyby się właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych wojskowe organy emerytalne, które w razie zbiegu świadczeń, o czym stanowi art. 62a ust. 5 ustawy o prokuraturze oraz art. 7 wojskowej ustawy emerytalnej, zachowałyby swoją właściwość.

Proponowane uregulowanie ustawowe umożliwi wydanie rozporządzenia, będącego odpowiednikiem rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 16 października 1997 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

Skutki wejścia w życie projektowanych zmian w ustawie nie wpłyną na dochody i wydatki budżetu państwa.

Regulacja dotycząca funduszu socjalnego nie wywoła skutków finansowych dla budżetu państwa, bowiem tworzony on będzie w dalszym ciągu przez wojskowe biura emerytalne na dotychczasowych warunkach, określonych w powołanej na wstępie wojskowej ustawie emerytalnej. Jednocześnie będzie wykorzystywany bardziej gospodarnie.

Proponowane zmiany w ustawie nie mają wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, jak również rozwój regionalny. Projekt był przedmiotem konsultacji z komórkami organizacyjnymi Ministerstwa Obrony Narodowej. Projekt poddano konsultacjom społecznym z Radą Nadzorczą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która nie wniosła zastrzeżeń do projektowanych regulacji.

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP-*2004*/04/DP/sw

Warszawa, dnia *20/12/* 2004 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedstawionym projektem (pismo nr RM-10-208-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,
Zap. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

T. Nowakowski
Tomasz Nowakowski

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Jerzy Szmajdziński
Minister Obrony Narodowej

SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

2004-12-21

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia   2005 r.

w sprawie funduszu socjalnego emerytów i rencistów wojskowych

Na podstawie art. 27 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, Nr 121, poz. 1264, Nr 191, poz. 1954 oraz z 2005 r. Nr....., poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje świadczeń z funduszu socjalnego,
- 2) zasady, tryb i warunki ich przyznawania,
- 3) kryterium dochodu uprawniającego do korzystania z funduszu socjalnego,
- 4) sposób przekazywania świadczeń osobom pobierającym wojskowe zaopatrzenie emerytalne – biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego postępowania wojskowych organów emerytalnych w zakresie przyznawania świadczeń socjalnych, zwanych dalej „świadczeniami”.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) najniższa emerytura – kwotę miesięczną najniższej emerytury ogłaszanej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
- 2) dochód rodziny – sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie, o których mowa w § 3 ust. 1;
- 3) osoba samotnie gospodarująca – osobę prowadzącą jednoosobowe gospodarstwo domowe;
- 4) świadczeniobiorca – osobę pobierającą wojskową emeryturę, wojskową rentę inwalidzką albo wojskową rentę rodzinną.

§ 3.1. Przy ustalaniu prawa do świadczeń i ich wysokości uwzględnia się następujących członków rodziny prowadzących ze świadczeniobiorcą wspólne gospodarstwo:

- 1) małżonka;
  - 2) dzieci nie pozostające w związku małżeńskim: własne, małżonka, przysposobione, przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej:
    - a) do ukończenia 16 roku życia,
    - b) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz § 13 ust. 1,
    - c) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w lit. a lub b.
2. Jeżeli dziecko, pobierające wojskową rentę rodzinną, ukończyło 25 rok życia będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, jest uprawnione do korzystania ze świadczeń socjalnych do zakończenia tego roku studiów.

§ 4. 1. Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub, w przypadku utraty dochodu, z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
  - 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych* oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
  - 3) kwotę alimentów świadczonych przez osoby w rodzinie na rzecz innych osób;
  - 4) jednorazowe pieniężne świadczenia socjalne oraz wartości świadczeń w naturze;
  - 5) kwotę świadczeń rodzinnych i zasiłku pogrzebowego.
2. W stosunku do osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą:
- 1) opodatkowaną podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych – za dochód przyjmuje się przychód z tej działalności pomniejszony o koszty uzyskania przychodu, obciążenie podatkiem należnym i składkami na ubezpieczenie zdrowotne określonymi w przepisach *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych*, związane z prowadzeniem tej działalności oraz odliczonymi od dochodu składkami na ubezpieczenia społeczne niezaliczonymi do kosztów uzyskania przychodów, określonymi w odrębnych przepisach, z tym że:
    - a) różnicę przychodów i kosztów ich uzyskania ustala się za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku w oparciu o wielkości wykazane w deklaracjach podatkowych za okresy od początku roku do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku oraz od początku roku do końca miesiąca poprzedzającego ten miesiąc; wysokość miesięcznego obciążenia podatkiem, składkami na ubezpieczenie zdrowotne oraz składkami na ubezpieczenie społeczne przyjmuje się z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku,

- b) jeżeli podatnik wpłaca zaliczki na podatek dochodowy w formie uproszczonej, a także nie złożył deklaracji, jego dochód ustala się, dzieląc kwotę dochodu z działalności gospodarczej za poprzedni rok kalendarzowy przez liczbę miesięcy, w których podatnik prowadził działalność, dochód ustala się w oparciu o oświadczenie tej osoby;
- 2) opodatkowaną na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – za dochód przyjmuje się zadeklarowaną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, a jeżeli z tytułu prowadzenia tej działalności nie istnieje obowiązek ubezpieczenia społecznego, przyjmuje się kwotę najniższej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.
- 3.** W sytuacji gdy podatnik łączy przychody z działalności gospodarczej z innymi przychodami lub rozlicza się wspólnie z małżonkiem, przez podatek należny, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, rozumie się podatek wyliczony w takiej proporcji, w jakiej pozostaje dochód podatnika z pozarolniczej działalności gospodarczej wynikający z deklaracji podatkowych do sumy wszystkich wykazanych w nich dochodów.
- 4.** Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności opodatkowanej na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego za okresy, o których mowa w ust. 2 pkt 1, zawierającego informację o wysokości:
- 1) przychodu;
  - 2) kosztów uzyskania przychodu;
  - 3) różnicy pomiędzy przychodem a kosztami jego uzyskania;
  - 4) dochodu z innych niż działalność gospodarcza źródeł – w przypadkach, o których mowa w ust. 3;
  - 5) odliczonych od dochodu składek na ubezpieczenia społeczne;
  - 6) należnych zaliczek na podatek dochodowy lub należnego podatku;
  - 7) odliczonych od podatku składek na ubezpieczenie zdrowotne związanych z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.
- 5.** Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego zawierającego informację o formie opodatkowania oraz na podstawie dowodu opłacania składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

6. Przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 194 zł.

7. Dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej i z sumy ha przeliczeniowych oraz z innych źródeł sumuje się.

§ 5. 1. Świadczeniobiorca, w zależności od sytuacji rodzinnej i materialnej, może korzystać z następujących świadczeń socjalnych:

- 1) zapomogi pieniężnej;
- 2) dopłaty do kosztów leczenia;
- 3) zwrotu całkowitego lub częściowego kosztów opieki paliatywno-hospicyjnej realizowanej w domu chorego;
- 4) dopłaty do kosztów wypoczynku w wojskowych ośrodkach wypoczynkowych;
- 5) dopłaty do kosztów wypoczynku krajowego dzieci i młodzieży, organizowanego w formie kolonii, obozów lub zimowisk.

2. Łączna wysokość przyznanych świadczeń socjalnych, o których mowa § 5 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5, nie może w ciągu roku kalendarzowego przekroczyć kwoty stanowiącej dziesięciokrotność najniższej emerytury.

§ 6. Świadczenia, o których mowa w § 5 ust. 1, można przyznać w ramach posiadanych środków:

- 1) jeżeli dochód na członka rodziny, o którym mowa w § 3 ust. 1, nie przekracza 70% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższej emerytury;
- 2) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli jej dochód nie przekracza 85% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższej emerytury.

§ 7. Świadczenia przyznaje dyrektor wojskowego biura emerytalnego na wniosek świadczeniobiorcy, organizacji społecznej lub z urzędu.

§ 8. Do wniosku o przyznanie świadczenia świadczeniobiorca jest zobowiązany dołączyć:

- 1) zaświadczenia o uzyskiwanych dochodach swoich oraz członków rodziny, o których mowa w § 3 ust. 1, wspólnie prowadzących gospodarstwo domowe, w tym dzieci pobierających naukę poza miejscem zamieszkania, z wyłączeniem dzieci pozostających w związku małżeńskim;
- 2) oryginalne lub potwierdzone za zgodność przez właściwy organ dokumenty potwierdzające zdarzenia losowe mające wpływ na pogorszenie jego sytuacji materialnej, w tym poniesienie zwiększonych nieplanowanych wydatków oraz dokumenty o wypłaconych jemu i członkom rodziny, o których mowa w § 3 ust. 1, świadczeń z tytułu tych zdarzeń z innych źródeł.

§ 9. 1. Przyznane świadczenia z funduszu socjalnego przekazywane są na rachunek bankowy lub przekazem pocztowym, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku zaistnienia uzasadnionego przypuszczenia, że świadczeniobiorca, wykorzysta przyznane świadczenie z funduszu socjalnego niezgodnie z przeznaczeniem,

może być ono przekazane do rąk członka rodziny lub osoby faktycznie sprawującej opiekę nad świadczeniobiorcą.

§ 10. 1. Zapomogę pieniężną przyznaje się w przypadku:

- 1) długotrwałej choroby świadczeniobiorcy oraz osób, o których mowa w § 3 ust. 1, a także zdarzeń losowych zaistniałych niezależnie od świadczeniobiorcy powodujących znaczne pogorszenie warunków materialnych;
  - 2) przejściowej trudnej sytuacji materialnej.
2. Zapomoga, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie może być, z zastrzeżeniem ust. 4, wyższa od kwoty stanowiącej trzykrotność najniższej emerytury.
  3. Zapomogę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, przyznaje się w wysokości od 25% do 50% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższej emerytury, z zastrzeżeniem ust. 4.
  4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zapomoga może być przyznana w wysokości wyższej od określonej w ust. 2 i 3.
  5. Zapomogę, o której mowa w ust. 1, może przyznać dyrektor wojkowego biura emerytalnego z urzędu na podstawie danych zawartych w aktach emerytalnych.

§ 11. 1. Dopłatę do kosztów leczenia przyznaje się świadczeniobiorcy, jeżeli poniósł wydatki na leczenie własne lub członków rodziny, o których mowa w § 3 ust. 1, oraz na zakup sprzętu leczniczo-rehabilitacyjnego.

2. Dopłatę, o której mowa w ust. 1, przyznaje się raz na kwartał, jeżeli poniesione na ten cel wydatki udokumentowane oryginałami faktur, stanowią przeciętnie w kwartale co najmniej 20% kwoty miesięcznego dochodu na członka rodziny.
3. Dopłata w ciągu roku kalendarzowego może wynosić do 50% poniesionych wydatków, lecz nie więcej niż do wysokości kwoty stanowiącej trzykrotność najniższej emerytury.
4. Dopłata nie obejmuje kosztów pobytu w sanatorium.

§ 12. 1. Koszty opieki paliatywno-hospicyjnej refunduje się osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji, zamieszkującej samotnie lub z członkami rodziny nie mogącymi zapewnić opieki ze względu na podeszły wiek lub niezdolność do samodzielnej egzystencji, udokumentowaną orzeczeniem lekarskim.

2. Koszty opieki, o której mowa w ust. 1, obejmują koszt zatrudnienia opiekuna nie będącego członkiem rodziny, świadczącego pomoc w zakresie codziennej opieki w domu chorego i załatwiania jego spraw bytowych i osobistych.
3. Zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, dokonuje się na rzecz świadczeniobiorcy lub osoby upoważnionej do działania w jego imieniu.

4. Całkowity lub częściowy zwrot poniesionych kosztów opieki, o której mowa w ust. 1, może wynosić od 50% do 100% poniesionych wydatków, jeżeli przekraczają one 20% kwoty miesięcznego dochodu na członka rodziny. Zwrot poniesionych kosztów opieki w ciągu roku kalendarzowego nie może przekroczyć 900% kwoty stanowiącej najniższą emeryturę.
5. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie faktury wystawionej przez podmiot uprawniony do świadczenia usług opiekuńczych.

- § 13.**
1. Dopłatę do kosztów wypoczynku przyznaje się świadczeniobiorcy oraz osobom, o których mowa w § 3, w przypadku skorzystania z wypoczynku organizowanego w wojskowych ośrodkach wypoczynkowych poza ścisłym sezonem, określanym przez dyrektora wojskowego ośrodka wypoczynkowego.
  2. Dopłata, o której mowa w ust. 1, wynosi 90% ceny skierowania obejmującego opłatę za wyżywienie i zakwaterowanie w pokoju z pełnym węzłem sanitarnym. Dopłatę przekazuje wojskowy organ emerytalny na rachunek wojskowego ośrodka wypoczynkowego na podstawie wystawionej faktury.
  3. Dyrektor wojskowego biura emerytalnego informuje świadczeniobiorców o wolnych miejscach i terminach turnusów w poszczególnych wojskowych ośrodkach wypoczynkowych wywieszając ofertę wczasową na tablicy ogłoszeń wojskowego biura emerytalnego.
  4. W ramach wolnych miejsc w wojskowych ośrodkach wypoczynkowych, dyrektor wojskowego biura emerytalnego kwalifikuje osoby do korzystania z wypoczynku, uwzględniając datę i kolejność złożenia wniosku.
  5. Dopłatę do kosztów, o których mowa w ust. 1, przyznaje się za jeden pobyt w roku kalendarzowym.

- § 14.**
1. Dopłatę do kosztów wypoczynku krajowego dzieci i młodzieży, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2, w formie kolonii, obozów i zimowisk przyznaje się w wysokości:

- 1) 90% ceny skierowania, przy dochodzie na jednego członka rodziny do 30%,
- 2) 70% ceny skierowania, przy dochodzie na jednego członka rodziny od 30% do 40%,
- 3) 50% ceny skierowania, przy dochodzie na jednego członka rodziny od 40% do 50%,
- 4) 30% ceny skierowania, przy dochodzie na jednego członka rodziny do 80%

– kwoty stanowiącej trzykrotność najniższej emerytury.

2. Dopłatę do kosztów, o których mowa w ust. 1, przyznaje się za jeden pobyt w roku kalendarzowym.

§ 15. Traci moc rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 maja 1996 r. w sprawie zakresu, szczegółowych zasad i trybu korzystania ze świadczeń socjalnych przez osoby uprawnione do wojskowego zaopatrzenia emerytalnego oraz członków ich rodzin (Dz. U. Nr 64, poz. 311).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem delegacji określonej w art. 27 ust 4 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin* (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, Nr 121, poz. 1264, Nr 191, poz. 1954 oraz z 2005 r. Nr ..., poz.....).

Potrzeba zastąpienia przepisów dotychczasowego rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 maja 1996 r. *w sprawie zakresu, szczegółowych zasad i trybu korzystania ze świadczeń socjalnych przez osoby uprawnione do wojskowego zaopatrzenia emerytalnego oraz członków ich rodzin* (Dz. U. Nr 64, poz. 311), nowymi przepisami w tym przedmiocie wynika z paroletniej praktyki wojskowych biur emerytalnych w gospodarowaniu funduszem socjalnym. Sprecyzowanie zasad przyznawania świadczeń socjalnych w ścisłym powiązaniu z określonymi progami dochodu rodziny pozwoli na racjonalne wykorzystanie środków publicznych. Sprzyjać będzie również realizacji ważkiego założenia, iż pomoc materialna winna przede wszystkim trafiać do najuboższych i najbardziej potrzebujących rodzin emerytów i rencistów wojskowych.

Aktualnie zasady te są określone w regulaminach opracowanych przez dyrektorów wojskowych biur emerytalnych z uwzględnieniem specyfiki danego regionu kraju. Ze względu na fakt, iż regulaminy te nie mają umocowania ustawowego, wielokrotnie były podważane i krytykowane zarówno przez instytucje kontrolne, jak również przez samych świadczeniobiorców.

Ponadto obecnie obowiązujące rozporządzenie nie w pełni wyczerpuje delegację ustawową, nie określa bowiem precyzyjnie szczegółowych zasad i trybu korzystania z funduszu socjalnego.

W sposób ogólny wymienione są podmioty mające prawo do korzystania ze świadczeń socjalnych oraz rodzaje świadczeń. Wymienia się, kto ma pierwszeństwo w korzystaniu ze świadczeń, natomiast brak jest wyraźnych odniesień do sytuacji materialnej rodziny, co wydaje się być głównym wyznacznikiem w przyznawaniu pomocy socjalnej.

W stosunku do rozporządzenia z 1996 r. projekt wprowadza następujące ważniejsze uregulowania:

- 1) w § 2 ust. 2 uściślono jakie podmioty po spełnieniu, określonych warunków, są uwzględniane przy ustalaniu prawa do świadczeń socjalnych i ich wysokości. Wzorowano się na zasadach przyjętych przy ustalaniu prawa do renty rodzinnej w pracowniczym systemie emerytalnym;
- 2) głównym wyznacznikiem w przyznawaniu pomocy socjalnej będzie sytuacja rodzinna i materialna osób ubiegających się o świadczenie. Określono również dokładnie progi dochodowe uprawniające do uzyskania danego rodzaju świadczenia;
- 3) w § 6 zobligowano osoby ubiegające się o pomoc z funduszu socjalnego do przedstawiania zaświadczeń o dochodach rodziny oraz stosownych dokumentów na okoliczność zaistniałych zdarzeń losowych i pobranych z tego tytułu świadczeń z innego źródła. Spowoduje to, iż wnioski będą rozpatrywane na podstawie obiektywnych dowodów. Dotychczasowe przepisy nie stanowiły takich wymogów. Jedyne określały kiedy można przyznać zapomogę oraz wysokość dochodu na członka rodziny dający pierwszeństwo w korzystaniu ze świadczeń;
- 4) w § 7 ust. 1 wskazano formę przekazywania przyznanych świadczeń socjalnych. Wojskowe organy emerytalne przedmiotowe świadczenia będą przekazywać podobnie jak emerytury i renty za pośrednictwem poczty bądź na wskazany rachunek bankowy. Zaniechana zostanie wypłata tych świadczeń z kasy WBE;
- 5) w § 7 ust. 2 wprowadzono zapis umożliwiający przekazanie świadczenia socjalnego, w niektórych przypadkach, do rąk członka rodziny lub osoby faktycznie sprawującej opiekę nad wnioskodawcą. Zapis ten ma na celu właściwe wykorzystanie przyznanej pomocy materialnej. Zdarza się bowiem, iż emeryt czy rencista uzależniony jest od alkoholu czy narkotyków i wówczas otrzymane środki finansowe nie są wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem, o czym wielokrotnie informowane są wojskowe organy emerytalne;
- 6) w § 11 zawarte są precyzyjniejsze niż w dotychczasowych przepisach uregulowania odnośnie wypoczynku świadczeniobiorców oraz uprawnionych członków ich rodzin. Stworzono możliwość pobytu w wojskowych ośrodkach wypoczynkowych, które dysponują bazą na odpowiednim poziomie;

7) uściślenia zawarte w § 12 stwarzają szersze możliwości korzystania przez dzieci emerytów i rencistów wojskowych z kolonii, obozów i zimowisk. Przyjęcie kryterium dochodu na jednego członka rodziny spowoduje, iż pomoc w tym zakresie będzie kierowana do rodzin najuboższych.

Zatem niniejszy projekt rozporządzenia zawiera odpowiednio szczegółowe zasady i tryb korzystania ze świadczeń socjalnych przez uprawnionych emerytów i rencistów wojskowych. Określone zostały progi dochodowe uprawniające do uzyskania danego rodzaju świadczeń. Przyjęto, iż świadczenia z funduszu będą dotyczyły przede wszystkim osób o niższych dochodach na członka rodziny, ograniczono także maksymalną łączną wartość uzyskanych świadczeń. Uregulowania są zbieżne z zasadami przyznawania zapomóg dla żołnierzy zawodowych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

Uwzględniając skutki regulacji należy zaznaczyć, iż podstawowym założeniem przyświecającym projektowanemu rozporządzeniu jest stworzenie warunków do uzyskania świadczenia z funduszu socjalnego przez najbardziej potrzebujących emerytów i rencistów wojskowych, przede wszystkim mając na uwadze ich sytuację materialną oraz okoliczności życiowe w jakich się znaleźli. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na dochody i wydatki budżetu państwa, bowiem fundusz socjalny tworzony jest przez wojskowe biura emerytalne na dotychczasowych warunkach, określonych w powołanej na wstępie wojskowej ustawie emerytalnej. Przyjęte w rozporządzeniu progi dochodowe uprawniające do świadczeń pozwolą skierować pomoc socjalną do najbardziej potrzebujących osób. Posiadane przez wojskowe biura emerytalne środki są wystarczające do zabezpieczenia potrzeb tych osób o ile spełniają one przyjęte kryteria.

Przepisy rozporządzenia nie mają wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, jak również rozwój regionalny. Projekt rozporządzenia został uzgodniony w Ministerstwie Obrony Narodowej oraz skonsultowany z Zarządem Głównym Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy WP, który zgłosił uwagę o braku zapisu odnośnie uczestniczenia w podziale funduszu socjalnego przedstawicieli organizacji

społecznych. Propozycja ta nie została uwzględniona ponieważ wykracza poza delegację ustawową.

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 2005 r.

**w sprawie przekazywania między wojskowymi organami emerytalnymi środków funduszu
socjalnego**

Na podstawie art. 27 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, Nr 121, poz. 1264, Nr 191, poz. 1954 oraz z 2005 r. Nr.....,poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zasady gospodarowania środkami funduszu socjalnego;
- 2) okoliczności uzasadniające przekazywanie między wojskowymi organami emerytalnymi środków funduszu socjalnego;
- 3) tryb i formę podejmowania decyzji o przekazaniu tych środków.

§ 2. Środki funduszu socjalnego są środkami publicznymi i gospodarka nimi odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.¹⁾).

§ 3. Dyrektor wojskowego organu emerytalnego opracowuje plan finansowy wykorzystania środków funduszu socjalnego określając kierunki wydatków.

§ 4. Do czasu przekazania środków na rachunek bankowy, o którym mowa w art. 27 ust. 2b ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, można wydatkować miesięcznie do 1/12 zaplanowanych środków na fundusz socjalny na dany rok.

§ 5. Dyrektor wojskowego organu emerytalnego przedstawia dyrektorowi komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej sprawującemu nadzór nad wojskowymi biurami emerytalnymi, w terminie do dnia 20 stycznia sprawozdanie o stanie wykorzystania środków finansowych funduszu socjalnego za ubiegły rok oraz w terminie do 20 lipca

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 96, poz. 874, Nr 166, poz. 1611, Nr 189, poz. 1851 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 93, poz. 890, Nr 121, poz. 1264, Nr 123, poz. 1291 i Nr 210, poz. 2135.

sprawozdanie o stanie wykorzystania środków finansowych funduszu socjalnego za pierwsze półrocze każdego roku.

§ 6. 1. Między wojskowymi organami emerytalnymi mogą być przekazywane środki funduszu socjalnego w przypadku, gdy:

- 1) nie wykorzystano 30% posiadanych środków, a z oceny realizacji wydatków wynika, że środki funduszu nie zostaną w pełni wykorzystane;
- 2) niedobór środków w innych wojskowych organach emerytalnych spowodowany został sytuacją nadzwyczajną lub wystąpiły zwiększone potrzeby w zakresie świadczeń socjalnych.

2. Oceny wysokości zrealizowanych wydatków funduszu socjalnego oraz prognozy co do potrzeb środków na świadczenia socjalne dokonuje dyrektor wojskowego organu emerytalnego.

3. Dyrektor wojskowego organu emerytalnego składa informację dyrektorowi komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej sprawującemu nadzór nad wojskowymi biurami emerytalnymi o możliwości przekazania niewykorzystanych środków funduszu socjalnego.

§ 7. Przekazanie środków następuje w drodze decyzji Ministra Obrony Narodowej, na wniosek dyrektora komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej sprawującego nadzór nad wojskowymi biurami emerytalnymi.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia w sprawie przekazywania pomiędzy wojskowymi organami emerytalnymi środków funduszu socjalnego jest wykonaniem delegacji zawartej w art. 27 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin* (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, Nr 121, poz. 1264, Nr 191, poz. 1954 oraz z 2005 r. Nr ..., poz. ...).

Projekt określa zasady gospodarowania funduszem socjalnym oraz przesłanki do przekazywania jego części pomiędzy wojskowymi biurami emerytalnymi.

Proponowane rozwiązanie stanowi novum, bowiem dotychczas nie było regulacji w tym zakresie. Wprowadzenie powyższego rozwiązania podyktowane zostało koniecznością racjonalnego wykorzystywania środków funduszu socjalnego. Zdarza się, że niektóre wojskowe biura emerytalne nie w pełni wykorzystują posiadane środki, bowiem mniej świadczeniobiorców zgłasza potrzeby w tym zakresie. Ponadto możliwość przekazywania środków pomoże w rozwiązywaniu problemów powstałych w sytuacjach nadzwyczajnych np. klęski żywiołowe w danym regionie kraju.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

Uwzględniając skutki regulacji wejście w życie przedstawionego rozporządzenia nie wpłynie na dochody i wydatki budżetu państwa, bowiem fundusz socjalny tworzony jest przez wojskowe biura emerytalne na dotychczasowych warunkach, określonych w powołanej na wstępie „wojskowej ustawie emerytalnej”. Proponowane zmiany w ustawie nie mają wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, jak również rozwój regionalny. Projekt był przedmiotem uzgodnień z komórkami organizacyjnymi Ministerstwa Obrony Narodowej oraz poddany był konsultacji społecznej.

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.